

Kânunuevvel 1930: şubat 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/69 ve mart: mayıs 1931 aylarına ait raporun takdim kılındığı hakkında 3/95 numaralı Divanı muhasebat riyaseti tezkereleri ve Di M. Encümeni mukarreratının 3 üncü fıkrasına dair Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

DİVANI MUHASEBATIN MÜTALEATI

Maliye vekâleti

Evrakın nevi	Tarihi	No.
Senedi resmî	29-12-930	864

3 — İstanbul Yedikule maliye şubesi tahakkuk memuru Şahin Beye tekaüt maaşı tahsisini muhtevi olarak Maliye vekâleti zat işleri müdürlüğünce tanzim ve tescil edilmek üzere gönderilmiş olan tarih ve numarası yukarıda yazılı senedi resmî ve merbut evrakı tahsisyenin tetkikinde; talebi üzerine tekaüdü icra kılmamummaileyhin son memuriyet maaşı olan otuz lirayı iki sene almamış olduğu halde bu miktar üzerinden tekaüt maaşı tahakkuk ettirildiği görülmüş ve sebebi istizah olunarak alınan cevapta; mummaileyhin son memuriyet maaşından evvelki maaşının da otuz lira olduğu ve bu evvelki maaşın dahi iki sene alınması lâzımgeleceğine dair kanunda bir sarahat görülemediği cihetle yapılan muamelenin doğru olduğu bildirilmiş ve evrakın tasdikında ısrar edilmiştir.

Tekaüt kanununun altıncı maddesinde (talebi ile tekaüdü icra olunan zabitlerle mülki ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları meşruttur. İki sene almıyanların tekaüt maaşları bu son maaşlara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur) diye muharrer bulunmasına nazaran mummaileyhin son maaşı üzerinden tekaüdü icra edilebilmek için aynı miktardaki maaşı behemehal iki sene müddetle almış olması meşrut bulunduğu ve bununla bir memuriyetin iki sene devamı maksut olmadığı anlaşılmaktadır. Binaenaleyh mumma-

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN MUKARRERATI

3 — Tekaut kanununun altıncı maddesine nazaran talebi ile tekaüdü icra olunan zabitlerle mülki ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları meşrut olduğuna ve iki sene almıyanların tekaüt maaşları miktarda son maaştan fazla dahi olsa bu son maaşlara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunacağına binaen bir memurun son maaşı üzerinden tekaüdü icra olunabilmek için aynı miktardaki maaşı memuriyeti tebeddül etse bile behemehal iki sene almış olması iktiza eylediğinden Divanı muhasebatça yapılan muamele encümenimizce de muvafık görülmüştür.

ileyhe iki sene müddetle istifa etmemiş bulunduğ u otuz lira üzerinden maaş tahsisine imkân kanunî görülemediğ inden muamelenin ona göre tashihine talikan bu bapta ki evrakı tahsisiye kabul ve vize edilm iyerek dairesine iade kıl mıştır.

Maliye encümeni mazbatas ı

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 34

Esas No. 3/69

21 - III - 1932

Yüksek Reisl iğ e

Divanı muhasebatın kânunuevvel 1930 şubat, mart ve mayıs 1931 aylarına ait raporların tetkiki na dair olup Divanı muhasebat encümeninden yazılan mazbataların Heyeti umumiyece müzakeresinde, mezkûr mazbataların 3 numaralı sını teşkil eden ve tekaüt kanununun 6 ncı maddesinin sureti tatbikına müteallik bulunan meselenin Maliye encümenince de tetkiki 24 - XII - 1931 tarihindeki 16 ncı inikadın birinci celsesinde kararlaştırılmasına mebni buna ait evrak encümenimize tevdi kılmmakla tetkik ve müzakere olundu.

İstanbul Yedikule maliye şubesi tahakkuk memuru olup talebi üzerine tekaüdü icra kılınan Şahin Beyin otuz lira maaşlı son memuriyetinde iki sene istihdam edilmemiş olmasına mebni ona takaddüm eden ve yine otuz lira maaşlı olan memuriyet maaş ı üzerinden tekaüt edildiğ i ve halbuki burada da iki sene bulunmadığı ve iki sene bir memuriyette bulunmayan bir memura, tekaüdünü talep ettiğ i zaman iki sene istihdam edilmediğ i memuriyet maaş ı üzerinden tekaüt maaş ı tahsisine imkânı kanunî olmadığ ı ileri sürülerek Divanca bu bapta ki muamelenin vize edilmemesinden dolayı Maliye vekâletile Divanı muhasebat arasında bir ihtilâf tahaddüs eylediğ i ve Divanı muhasebat encümeninin de Divanı muhasebatın bu husustaki mütalea ve muamelesini muvafık gördüğü anlaşılmıştır.

Talebi üzerine tekaüdü icra olunan zabitlerle mülki ve askerî memurlardan son memuriyet maaş larını iki sene alm ıyanların tekaüt maaş larının bu son memuriyet maaş larına takaddüm eden evvelki memuriyet maaş ları üzerinden tahsis olunacağı 1683 numaralı askerî ve mülki tekaüt kanununun 6 ncı maddesinde sarahaten beyan edilmekte olmasına nazaran son memuriyetinde iki sene bulunmadan tekaüdünü talep eden bir memura tekaüt maaş ının tahsisinde, ondan evvelki memuriyet maaş ının da iki sene müddetle alınıp alınmamış olması ve hatta son memuriyet maaş ından fazla bulunup bulunmaması mevzubahs olamaz.

Binaenaleyh mumaileyh Şahin Beyin son memuriyetinde iki sene istihdam edilmemiş olmasına mebni ondan evvelki memuriyet maaş ı üzerinden tekaüt maaş ı tahsisi hakkında vekâletçe yapılan muamelenin mezkûr maddenin bu fıkradaki sarahatine muvafık görülmüş ve bu itibarla Divanı muhasebat encümeninin mütaleasına encümenimiz iştirak etmemiştir.

Maahaza keyfiyetin bir kere de Bütçe encümenince tetkikına karar verilmiştir.

Mezkûr encümene tevdi edilmek üzere Yüksek Reisl iğ e arz olunur.

Reis	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Çorum	Bayazıt	İstanbul	Malatya	Konya	Kastamonu
İsmet	İhsan	M. Ziya	M. Nedim	Refik	Refik
Aza	Aza	Aza			
İzmir	İçel	Mersin			
Kâmil	Emin	A. Hamdi			

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 76
Esas No. 3/96

4 - IV - 1932

Yüksek Reisliğe

Muhasebei umumiye kanununun 76 ncı maddesi hükmüne tevfikân Yüksek Meclise takdim olunan kânunuevvel 1930 - mayıs 1931 aylarına ait Divanı muhasebat raporlarında münderic mütalealardan (3) numaralı fıkra altında yazılı mütalea hakkında Divanı muhasebat encümeni kararının, te'sir mevzuu olmak itibarile Maliye encümenince de tetkik edilmesine, Maliye vekili Mustafa Abdülhalik Beyin teklifi üzerine Umumi heyetin 24 kânunuevvel 1931 tarihli inikadında karar verilmişti. E'babta Maliye encümenince hazırlanan mazbatada keyfiyetin bir kere de Bütçe encümenince tetkik lüzumu gösterilmiş ve bu suretle encümenimize tevdi kılınan evrak Maliye vekâleti muhasebat umur müdürü Faik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edilmiştir.

Meselenin esası: Talebi üzerine tekaüdü icra kılınan ve fakat son memuriyeti maaşı olan otuz liray iki sene almamakla beraber ona takaddüm eden ve yine otuz lira maaşlı olan memuriyet maaşını dah iki sene almamış bulunan bir memura ne miktar maaş üzerinden tekaüt maaşı tahsis edileceği münasebetile 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun altıncı maddesi hükümleri tatbikatı üzerinde Maliye vekâleti ile Divanı muhasebat arasında tahaddüs eden noktai nazar ihtilâfından ibaretti.

Divanı muhasebatça dermeyan olunan mütaleada: 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun altıncı maddesindeki hükme nazaran bir memurun son maaşı üzerinden tekaüdü icra edilebilmek için aynı miktardaki maaşı behemehal iki sene müddetle almış olması meşrut bulunduğu ve bununla bir memuriyetin iki sene devamı maksut olmadığı anlaşıldığı ve binaenaleyh iki sene müddetle alınmayan maaş üzerinden tekaüt maaşı tahsis edilemeyeceği beyan edilmiş ve Maliye vekâletince dermeyan olunan mütaleada da son memuriyet maaşını iki sene almadığı cihetle buna takaddüm eden memuriyet maaşı üzerinden tekaüt maaşı tahsis edilecek bir memuru bu maaşını dahi iki sene alması lâzım geleceği hakkında kanunda bir sarahat bulunmadığından ya pılan muamelenin doğru olduğunda ısrar edilmiştir.

Her iki noktai nazar üzerine Divanı muhasebat encümenince ittihaz olunan kararda ise tekaüt kanununun 6 ncı maddesine nazaran talebi ile tekaüdü icra olunan memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları meşrut olduğuna ve iki sene almıyanların tekaüt maaşları miktarcâ son maaştan fazla dahi olsa bu son maaşlara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinde tahsis olunacağına binaen bir memurun son maaşı üzerinden tekaüdü icra olunabilmek için aynı miktardaki maaşı, memuriyeti tebeddül etse bile behemehal iki sene almış olması iktiza eylediğinden Divanı muhasebatın mütaleası tasvip edilmiştir.

Maliye encümeni mazbatasında: Son memuriyetinde iki sene bulunmadan tekaüdünü talep eden bir memura tekaüt maaşı tahsisinde ondan evvelki memuriyet maaşının da iki sene müddetle alınmamış olması ve hatta son memuriyet maaşından fazla bulunup bulunmaması mevzu bahis olmayacağını söylemektedir.

Filhakika 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun altıncı maddesinin ihtilâflı noktayı ait fıkraları aynen:

(Talebi üzerine tekaüdü icra olunan zabitlerle mülkî ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şarttır. İki sene almıyanların tekaüt maaşları bu son maaş

ara takaddüm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur.) şeklinde olup bu fıkralar hükmüne nazaran encümenimizde cereyan eden müzakerelerde:

1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüt kanununun altıncı maddesi tahdidî bir hükmü ihtiva ve azammun etmek dolayısıyla meselede mevzubahs olabilecek üç hal hakkında :

1) Son memuriyet maaşını iki sene müddetle alamamış bir memurun bundan evvelki memuriyet maaşı son maaşına müsavi ise son memuriyet maaşını iki sene müddetle almış bulunup bulunmama- ma bakılmaksızın mezkûr maddenin (iki sene almıyanların tekaüt maaşları bu son maaşlara takad- üm eden evvelki maaşları üzerinden tahsis olunur). Mutlak hükmü muvacehesinde evvelki memuriyet maaşı üzerinden tekaüt edilmesi zaruridir,

2) Evvelki memuriyet maaşı son memuriyet maaşından düşük olan memurlar hakkında dahi birinci fıkradaki hükmün cari olması lâzımgelir,

3) Evvelki memuriyet maaşı son memuriyet maaşından yüksek olan ve maaşatın tevhit ve tea- ülüne dair olan kanunun dördüncü maddesinde tasrih edilmiş bulunan halâtın haricinde kalan me- murlar hakkında yapılacak muamele altıncı maddenin tahdidî hükmü muvacehesinde tefsir değil ta- il tarikile halledilebilecek bir mevzudur

Netice ve kararlarına vâsıl olunmuştur. Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya	Tokat	Aksaray	Bursâ	Çorum
Namına			A. Süreyya	Dr. Galip	Mustafa
K. Zaim	K. Zaim	Süreyya			
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Elâziz	Isparta	Kayseri	Niğde	Kırklareli	
H. Tahsin	Mükerrem	A. Hilmi	Faik	Şevket	